

Joan Marí Cardona

a la Comissió del Patrimoni Historicoartístic de les Illes Pitiüses

Fanny Tur Riera,

Consellera de Cultura i Presidenta de la Comissió de Patrimoni Historicoartístic

Joan Marí Cardona va ser des de la seua creació membre de la Comissió de Patrimoni de les Illes Pitiüses, encara que, tal volta, aquesta no fos la seua faceta més coneguda.

Fent un poc d'història, recordarem que aquesta comissió va ser creada l'any 1979 i, presidida per l'aleshores Director General de Patrimoni Artístic, Arxius i Museus (l'eivissenc Eveli Verdura), es reuní per primera vegada a la seu de l'antiga delegació insular del Ministeri de Cultura a les 10 h del dia 24 de febrer de 1979 amb l'objectiu de "realitzar una important tasca en la conservació i la protecció del patrimoni historicoartístic d'Eivissa i Formentera".

Entre els membres de la comissió ja hi figurava *Don Joan*, com a representant de les entitats culturals.

De fet, Mn. Joan Marí Cardona, mantengué en aquesta Comissió durant diversos anys la representació de les entitats culturals o, fins i tot, culturals i docents de les illes Pitiüses, com en el cas de l'any 1984, quan la comissió es va reconstruir arran de l'autonomia de diverses comunitats.

Des de l'any 1987 va ser el representant de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com a persona relacionada amb el patrimoni historicoartístic d'Eivissa i Formentera, representació que va mantenir fins al seu recent traspàs.

Tot el que abans he explicat més amunt no és només paraules, se'n pot treure una conclusió que una vegada més dóna fe de la rellevància personal de Joan Marí Cardona: va ocupar càrrecs com el de Canonge Arxiver o el de President de l'Institut d'Estudis Eivissencs, però en realitat mai no va ser membre de la Comissió del Patrimoni com a titular, eventual o vitalici, per motiu del càrrec, sinó que era sempre l'indiscuti-

ble rellevància cultural de la seua persona la que prevalia per damunt de qualsevol altra consideració, inclosa la política. Evidentment, jo no puc jutjar amb dades directes i personals el seu llarg paper en el si de la Comissió, només del període des que en som presidenta, i he tengut també l'immens honor durant gairebé tres anys de compartir amb ell taula de reunió i decisions importants per al patrimoni pitiús. Malgrat això, estic segura que abans, Joan Marí Cardona, a la comissió, va ser el mateix que jo vaig conèixer.

Mossèn Joan Marí era la persona clau que deixava caure el concepte just en el lloc exacte i en el moment oportú, quan les deliberacions esdevenien massa llargues i esgotadores i semblaven no tocar fons ni arribar a la fi.

En la línia que definí sempre la seua senzilla, però forta personalitat, Joan Marí Cardona sempre va defensar el que considerà que calia salvar i protegir, no des de cap dogma preestablert sinó des de la seua saviesa.

Així la seua figura ha estat clau en la defensa de molts d'elements de la cultura insular: molins, pous, aljubs, fites, cases pageses... tots els quals, sense *Don Joan* segurament haurien estat més difícils de protegir per manca de coneixement de la seua importància i del seu interès històric i patrimonial. Tant els tècnics de la Conselleria de Cultura que són membres de la Comissió de Patrimoni com jo mateixa, amb molta freqüència mentre es redactaven memòries per als expedients de béns d'interès cultural o béns catalogats, o per a qualsevol altra consulta, de vegades ben específica i complexa, havíem d'agafar el telèfon a qualsevol hora del dia perquè Joan Marí Cardona ens assessoràs, sempre sabent que la nos-

“...sempre va defensar el que considerà que calia salvar i protegir; no des de cap dogma preestablert sinó des de la seua saviesa...”

Don Joan Marí Cardona a l'Assemblea General de l'Institut d'Estudis Eivissencs de l'any 1993

Foto: Vicenç Ribas "Trull"

tra petició seria resolta amb precisió; no només ens ajudava tant com podia sinó que també ens donava consells sempre valuosos i ens encoratjava en la defensa del nostre patrimoni, com feia també en les sessions de la pròpia comissió. Quan ens faltava una dada, i no només em refereixo ara a la Comissió de Patrimoni, sinó a publicacions científiques, a tríptics de divulgació o a qualsevol altre tema, sempre dèiem “*Cridem a Don Joan*” i sempre tenia la dada, la resposta, l'anècdota.

A tall d'exemple, en aquest sentit vull fer públic que en la que, malauradament, va ser la seua darrera presència a la Comissió, quan el seu estat de salut ja li impedí seguir venint-hi, es va tractar la incoació dels expedients per a la declaració dels molins del puig des Molins en uns casos béns d'interès cultural i, en altres, béns catalogats. Aquesta sessió va tenir lloc el 22 d'octubre

de l'any 2001 (vint-i-dos anys després d'aquella inaugural). La proposta que vaig elevar a la consideració de la Comissió, elaborada pel departament de patrimoni, inicialment tenia algunes alternatives (podeu llegir que, fins i tot, alguns dubtes) quant al major o menor abast de la declaració.

Però Mn. Joan Marí va defensar tots i cadascun d'aquests molins. Uns molins que tant havia estudiat i al coneixement dels quals, tant a Eivissa com a Formentera, tant havia contribuït.

En definitiva, serà impossible arribar a valorar del tot i molt menys oblidar la presència de Mossèn Joan Marí Cardona a la Comissió de Patrimoni de les illes Pitiüses, definida per una modèstia i una saviesa infinites i una garantia i seguretat en les decisions, no sempre fàcils dels seus companys de Comissió.

Casa Pomar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES
ARTICLES PER A ARTISTES
VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77

07002

Palma de Mallorca

Telèfon 971 72 14 83

Fax 971 71 93 12